

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 806/2018
27.09.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Радослава Петровића, Мирољуба Томића, Маје Ковачевић Томић и Милунке Цветковић, чланова већа, са саветником Марином Пандуровић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Зорана Митића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу 16К 1215/15 од 16.12.2016. године и Вишег суда у Нишу Кж1 209/17 од 21.06.2017. године и Кж1 15/18 од 28.02.2018. године, на седници већа одржаној 27.09.2018. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Зорана Митића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу 16К 1215/15 од 16.12.2016. године и Вишег суда у Нишу Кж1 209/17 од 21.06.2017. године и Кж1 15/18 од 28.02.2018. године, у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу 16К 1215/15 од 16.12.2016. године, окривљени АА, оглашен је кривим због извршења кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) КЗ, за које му је изречена условна осуда, којом му је утврђена казна затвора у трајању од 6 (шест) месеци и одређено да се иста неће извршити уколико окривљени у року од 2 (две) године од дана правноснажности наведене пресуде, не учини ново кривично дело. Истом пресудом је одређено да трошкови кривичног поступка падају на терет окривљеног.

Пресудом Вишег суда у Нишу Кж1 209/17 од 21.06.2017. године, усвајањем жалбе Основног јавног тужиоца у Нишу, преиначена је пресуда Основног суда у Нишу 16К 1215/15 од 16.12.2016. године, у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Виши суд у Нишу, окривљеног АА, за кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, на основу члана 45. и 63. КЗ, осудио на казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци, коју је окривљени дужан издржати

по правноснажности наведене пресуде, док је у непреиначеном делу првостепена пресуда остала неизмењена.

Пресудом Вишег суда у Нишу Кж1 15/18 од 28.02.2018. године, одбијена је као неоснована жалба окривљеног АА и остављена је на снази пресуда Вишег суда у Нишу Кж1 209/17 од 21.06.2017. године.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости, благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Зоран Митић, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је на седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да су нижестепени судови радње окривљеног погрешно правно квалификовали као кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) КЗ, јер према мишљењу браниоца, у конкретном случају нема елемената бића предметног кривичног дела, а поготово не да је окривљени грубо повреди овлашћења у погледу управљања, располагања и коришћења имовином, већ би се у радњама окривљеног, евентуално могла стећи обележја кривичног дела оштећење туђих права из члана 220. став 1. КЗ, за које је наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења.

Изнетим наводима, иако формално не означава, по налажењу овога суда, бранилац указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Одредбом члана 238. став 1. тачка 4) КЗ који је важио у време извршења кривичног дела и који је у конкретном случају примењен, прописано је да одговорно лице у предузећу или другом субјекту привредног пословања које има својство правног лица или предузетник, које у намери прибављања противправне имовинске користи за правно лице у којем је запослено, за друго правно лице или други субјект привредног пословања који има својство правног лица или за предузетника на други начин грубо повреди овлашћења у погледу управљања, располагања и коришћења имовином, казниће се затвором од три месеца до пет година.

Полазећи од наведеног, а имајући у виду да из изреке правноснажне пресуде јасно произилази да је окривљени критичног дана као одговорно лице у својству директора „ББ“ ..., у намери прибављања противправне имовинске користи за предузеће „ББ“ ..., грубо повредио овлашћења у погледу управљања, располагања и коришћења имовином, при чему је могао да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, на начин ближе описан у изреци, и тиме прибавио свом предузећу противправну имовинску корист у укупном износу од

3.467.485,00 динара, иако је био свестан свог дела, хтео његово извршење и био свестан да је његово дело забрањено – то по налажењу Врховног касационог суда, из изреке правноснажне пресуде, јасно произилазе сви битни елементи кривичног дела из члана 238. став 1. тачка 4) КЗ за које је окривљени оглашен кривим и осуђен, па су стога наводи браниоца, да се евентуално може радити само о кривичном делу оштећење туђих права из члана 220. став 1. КЗ, оцењени као неосновани. Наиме, у описаним чињеницама не постоје објективни елементи овог кривичног дела који се тичу радње извршења, у било ком од алтернативно прописаних облика у члану 220. КЗ, тако ни субјективни елементи, који се тичу специфичне намере учиниоца тог дела.

Из изнетих разлога, по налажењу овог суда, неосновано бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Поред тога, у захтеву за заштиту законитости се наводи и да је суд у конкретном случају повредио одредбу члана 5. став 2. КЗ и одредбе члана 16, 419. и 428. ЗКП.

Такође, у захтеву бранилац указује и да је пресуда Вишег суда у Нишу Кж1 15/18 од 28.02.2018. године, којом је остављена на снази пресуда Вишег суда у Нишу Кж1 209/17 од 21.06.2017. године – незаконита, јер ЗКП јасно прописује које одлуке другостепени суд може донети приликом одлучивања о жалби, а нигде није предвиђено да се може донети одлука којом се оставља на снази пресуда другостепеног суда, због чега бранилац сматра да је у конкретном случају повређен члан 455. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која у поступку има у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреда закона из члана 5. став 2. КЗ и члана 16, 419, 428. и 455. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио као недозвољен.

Поред тога, бранилац у захтеву за заштиту законитости указује да је побијаним пресудама повређено право окривљеног на правично суђење, зајемчено одредбом члана 32. Устава Републике Србије.

Одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП је прописано да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу повређено или ускраћено људско право и слобода окривљеног или другог учесника у поступку које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима, а то је утврђено одлуком Уставног суда или Европског суда за људска права.

Одредбом члана 484. ЗКП је прописано да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за подношење, а у случају из члана 485. став 1.

тачка 2) и 3) овог законика, мора се доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Дакле, из цитираних законских одредби јасно произилази да у ситуацији када се захтев за заштиту законитости подиже из разлога прописаних у члану 485. став 1. тачка 3) ЗКП, односно због повреде или ускраћивања људских права и слобод окривљеног или другог учесника у поступку, уз захтев се мора доставити одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђено да је у предметном поступку окривљеном или другом учеснику у поступку повређено или ускраћено неко од људских права и слобода.

Како бранилац окривљеног уз захтев није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђено да је окривљеном у предметном поступку који се водио пред Основним судом у Нишу и Вишим судом у Нишу, повређено право на правично суђење зајемчено Уставом и Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода, то је Врховни касациони суд нашао да захтев браниоца окривљеног нема законом прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде у односу на одбијајући део на основу члана 491. став 1. ЗКП, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези са чланом 485. став 4. ЗКП у делу у коме је захтев одбацио као недозвољен, и на основу члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП у делу у коме је захтев одбацио, јер нема законом прописан садржај.

**Записничар-саветник
Марина Пандуровић,с.р.**

**Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић